

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Socialinė pedagogika	

Anotacija
Šio dalyko tikslas yra suteikti studentams žinių apie socialinės pedagogikos sampratą ir pagrindus, atskleisti vaikų socialinių pedagoginių problemų pobūdį ugdymo ir priežiūros įstaigose bei ugdyti kompetencijas, leidžiančias įvertinti, analizuoti ir spręsti šias problemas prevencijos, intervencijos ir postvencijos lygmenyse.

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: Miroslavas Seniutis Kitas (-i):	Vilniaus universiteto Filosofijos fakulteto Socialinio darbo ir socialinės gerovės katedra, Universiteto g. 9, Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Pasirenkamas

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	3 kurso socialinio darbo studentams – 5 semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	122	48	74

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos
Dalyko paskirtis – suteikti žinių apie socialinės pedagogikos sampratą bei dalyko pagrindus, vaikų socialinių pedagoginių problemų pobūdį ugdymo ir priežiūros įstaigose ir ugdyti kompetencijas įvertinant, analizuojant bei sprendžiant šias problemas prevencijos, intervencijos ir postvencijos lygmenyse. Bendrosios ir dalykinės kompetencijos: - Gebėjimas kurti abipusio pasitikėjimo santykį su klientu, siekiant optimalaus socialinio funkcionavimo ir veikiant neapibrėžtose situacijose. - Gebėjimas organizuoti bei vertinti socialinę pagalbą, taikant įvairius socialinio darbo metodus bei pagalbos strategijas bei vadovaujantis nacionaliniais ir tarptautiniais teisės aktais bei profesine etika. - Gebėjimas bendradarbiauti su socialinio darbo ir kitų profesijų atstovais bei institucijomis, siekiant efektyvios socialinės pagalbos.

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Gebės taikyti adekvačias socialinio-pedagoginio darbo intervencijas siekiant vaikų, jaunuolių ir jų artimųjų įgalinimo ir optimalaus socialinio funkcionavimo (socializacijos).	Paskaita (probleminis dėstymas, įtraukiančioji paskaita), seminaras, tiriamieji metodai (informacijos paieška, socialinių pedagoginių problemų įvertinimo metodai), vaizdinės medžiagos prezentacija, vizitas į praktikos instituciją, motyvacinio interviu išbandymas inscenizuotose situacijose, Lietuvos ir užsienio šalių panašios problematikos patirties analizė, grupės diskusija, seminarui skirtos užduoties rengimas atskirose	Darbas atskirose grupelėse: paskirtos vaikų/paauglių socialinės pedagoginės problemos sprendimo pristatymas žodžiu (parengiant ppt prezentaciją, organizuojant praktinius metodų pristatymus seminarų metu) ir raštu (mokslinės literatūros analizė, nacionalinės ir tarptautinės praktikos analizė, teisės aktų analizė ir kt.). Dalyvavimas seminaro metu organizuojamose diskusijose, aptarimuose.

	grupelėse ir pristatymas (raštu ir žodžiu).	Atvejo analizė – nustatyta vaiko/paauglio socialinė pedagoginė problema, santykis su artimaisiais, socialinis statusas, įvertinta socialinė aplinka.
Gebės spręsti vaikų, jaunuolių, artimųjų ir aplinkos konfliktą sudėtingose ir nenusėjamose praktinėse situacijose.	Paskaita (probleminis dėstymas, įtraukiančioji paskaita), vaizdinės medžiagos pristatymas ir analizė, realių praktinių atvejų analizė, grupės diskusija, krizių intervencijos metodikos pristatymas – aptarimo organizavimas pritaikant atskirų krizinių įvykių atvejais.	Darbas atskirose grupelėse: paskirtos vaikų/paauglių socialinės pedagoginės problemos sprendimo pristatymas žodžiu (parengiant ppt prezentaciją, organizuojant praktinius metodų pristatymus seminarų metu) ir raštu (mokslinės literatūros analizė, nacionalinės ir tarptautinės praktikos analizė, teisės aktų analizė ir kt.). Dalyvavimas seminaro metu organizuojamose diskusijose, aptarimuose. Atvejo analizė – nustatyta vaiko/paauglio socialinė pedagoginė problema, santykis su artimaisiais, socialinis statusas, įvertinta socialinė aplinka.
Gebės organizuoti socialinę pedagoginę pagalbą ir vertinti jos kokybę bei efektyvumą vadovaujantis nacionaliniais ir tarptautiniais teisės aktais bei profesine etika.	Paskaita (probleminis dėstymas, įtraukiančioji paskaita), seminaras, nacionalinių ir tarptautinių teisės aktų, susijusių su vaiko gerovės klausimais, analizė, darbas atskirose grupelėse, grupės diskusija.	Darbas atskirose grupelėse: paskirtos vaikų/paauglių socialinės pedagoginės problemos įvertinimo ir sprendimo pristatymas žodžiu (parengiant ppt prezentaciją, organizuojant praktinius metodų pristatymus seminarų metu) ir raštu (mokslinės literatūros analizė, nacionalinės ir tarptautinės praktikos analizė, teisės aktų analizė ir kt.). Dalyvavimas seminaro metu organizuojamose diskusijose, aptarimuose.
Gebės analizuoti ir vertinti socialines pedagogines problemas, ugdytinių socialinę aplinką, naudojant socialinės pedagogikos ir socialinio darbo teorines žinias, socialinių tyrimų rezultatus ir tarpdisciplininį požiūrį.	Paskaita (probleminis dėstymas, įtraukiančioji paskaita), seminaras, praktinių pavyzdžių, susijusių su vaiko gerovės klausimais, analizė, darbas atskirose grupelėse paruošiant konkrečios socialinės pedagoginės problemos sprendimą, grupės diskusija.	Darbas atskirose grupelėse: paskirtos vaikų/paauglių socialinės pedagoginės problemos sprendimo pristatymas žodžiu (parengiant ppt prezentaciją, organizuojant praktinius metodų pristatymus seminarų metu) ir raštu (mokslinės literatūros analizė, nacionalinės ir tarptautinės praktikos analizė, teisės aktų analizė ir kt.). Dalyvavimas seminaro metu organizuojamose diskusijose, aptarimuose. Atvejo analizė – nustatyta vaiko/paauglio socialinė pedagoginė problema, santykis su artimaisiais, socialinis statusas, įvertinta socialinė aplinka.

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Socialinės pedagogikos samprata (apibrėžimas, raida, objektas, tikslas, mokslinis ir praktinis pagrindas);	4		2				6	6	Refleksija (nr. 1) apie filmą „Laisvės puslapiai“ (angl. „Freedom Writers“), paremta seminario diskusija.
2. Teoriniai socialinės pedagogikos pagrindai (socialinė pedagogika socialinių mokslų sistemoje: santykis su sociologija, psichologija, pedagogika ir socialiniu darbu; socialinės pedagogikos tradicijos Europoje ir Lotynų Amerikoje; Socialinio konstrukcionizmo (P. Berger), Kritinės teorijos (J. Habermas) ir Kritinės pedagogikos (P. Freire) įtaka socialinei pedagogikai);	8		4				12	20	Refleksija (nr. 2 ir 3) apie susitikimus su socialinės pedagogikos ekspertais teoretikais seminario metu, paremta savarankiška literatūros analize (Storø, 2013, p. 7-38; arba Leliūgienė, 2002, p. 6-62; žr. literatūros sarašą).
3. Praktinės socialinės pedagogikos taikymo galimybės (perėjimas nuo teorijos prie praktikos; efektyvių metodų, priemonių ir intervencijų identifikavimas ir taikymas mikro, mezzo ir makro atvejais; prevencinės, intervencinės ir postvencinės veikimo strategijos; vaiko socialinių poreikių, jo aplinkos vertinimo priemonės; pagrindinės socio pedagoginės vaiko gerovės problemos: priklausomybės, emocinio, fizinio, seksualinio smurto problemos, nepriežiūra, polinkis nusikalsti, agresija, patyčios, kitos krizinės situacijos);	12		6				18	36	Refleksija (nr. 4, 5 ir 6) apie apsilankymus įstaigose/organizacijose arba apie susitikimus su socialinės pedagogikos ekspertais praktikais seminario metu, paremta savarankiška literatūros analize (Storø, 2013, p. 39-99; arba Leliūgienė, 2002, p. 62-207; žr. literatūros sarašą). Atvejo analizė ir pristatymas. Savarankiška mokslinės literatūros paieška ir apžvalga, kurios pagrindu pasirenkama ir pristatoma socialinė pedagoginė problema, jos sprendimo galimybės prevenciniame, intervenciniame ir postvenciniame etapuose bei mikro makro ir mezzo lygmenyse. Pristatymas galutinio atsiskaitymo (egzamino) metu raštu (rašto darbas) ir žodžiu (pristatymas).

4. Organizaciniai socialinės pedagogikos kontekstai (socialinio pedagogo veikla švietimo ir kitose įstaigose (etatų steigimo programa, kas tyrinėjo praktinę veiklą, užsienio šalių patirtis); socialinio pedagogo veiklos turinys, kompetencija, užduotys, funkcijos švietimo ir kt. Įstaigose; svarbiausi socialinio pedagogo darbe reikalingi įstatymai, teisės aktai, nutarimai ir kt. dokumentai ir kt.)	4		2				6	6	Refleksija (nr. 7) apie apsilankymus įstaigose/organizacijose arba apie susitikimus su socialinės pedagogikos expertais praktikai seminaro metu, paremta savarankiška literatūros analize (Storø, 2013, p. 100-108; arba Leliūgienė, 2002, p. 207-375; žr. literatūros sarašą).
5. Profesinė elgsena ir etinis sprendimų priėmimas (profesinis socialinio pedagogo identitetas; pagrindiniai profesinės etikos principai ir vertybės, profesiniai standartai; galimos etinės dilemos ir jų sprendimo būdai; profesinės komunikacijos ypatumai)	4		2				6	6	Refleksija (nr. 8) apie apsilankymus įstaigose/organizacijose arba apie susitikimus su socialinės pedagogikos expertais praktikai seminaro metu, paremta savarankiška literatūros analize (Storø, 2013, p. 108-143; arba Leliūgienė, 2002, p. 375-419; žr. literatūros sarašą).
Iš viso	32		16				48	74	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitym o laikas	Vertinimo kriterijai
Rašto darbas	25	Iki sesijos pradžios	Rašto darbe nagrinėjama pasirinkta socio pedagoginė problema ir jos sprendimo būdai remiantis savarankiškai atlikta mokslinės literatūros analize. Apimtis 3000-3500 spaudos ženklų be tarpų. Darbas vertinamas dešimtbalėje sistemoje. Išvedamas koeficientas atitinkantis 25 proc. galutinio pažymio. a) Reikalavimai rašto darbui (0-10 balai): • Darbo struktūra ir apiforminimas atitinka pagrindinius bendruosius reikalavimus socialinio darbo kursiniams ir baigiamiesiems darbams (0-2 balai); • Pristatant problemą remiamasi bent 5 susijusių tyrimų apžvalga • Aptariamos bent 2 skirtingų šalių patirtys sprendžiant pasirinktą problemą (0-2 balai); • Palyginamos bent 2 skirtingos problemos sprendimo strategijos arba metodai arba pagalbos procesai, arba intervencijos (0-2 balai); • Pristatyti sprendimai susiejami ir paaiškinami pasitelkiant bent 1 teorinės perspektyvos pagrindines prielaidas, sampratas, koncepcinius rėmus (0-2 balai); b) Rašto darbo vertinimo strategija: • 2 – reikalavimas pilnai įgyvendintas; • 1 – reikalavimas nei įgyvendintas, nei ne įgyvendintas; • 0 – į reikalavimą neatsižvelgta;

Pristatymas	25	Sesijos metu	Pristatoma rašto darbe nagrinėta socio pedagoginė problema ir jos sprendimo būdai remiantis savarankiškai atlikta mokslinės literatūros analize. Parengiama "ppt" prezentacija. Pristatymas vertinamas dešimtbalėje sistemoje. Išvedamas koeficientas atitinkantis 25 proc. galutinio pažymio. a) Reikalavimai pristatymui (10 balai): • Pristatymo skaidrės atspindi rašto darbo struktūrą (0-2 balai); • Pristatymo skaidrės nėra perkrautos ir jose yra suformuluotos pagrindinės tezės (0-2 balai); • Studentas geba pristatyti, išreikšti savo mintis neskaitydamas skaidrių (0-2 balai); • Studentas geba atsakyti į užduodamus klausimus ir apginti savo tezes (0-2 balai); • Studentas demonstruoja gebėjimą valdyti pristatymui (10 min) ir diskusijai (10 min) skirtą laiką (0-2 balai); b) Pristatymo vertinimo strategija: • 2 – reikalavimas pilnai įgyvendintas; • 1 – reikalavimas nei įgyvendintas, nei ne įgyvendintas; • 0 – į reikalavimą neatsižvelgta;
Refleksija (Nr. 1-8)	50	Semestro metu	Refleksija raštu rengiama po kiekvieno iš 8 seminarų. Apimtis 1000 - 1500 spaudos ženklų be tarpų. Darbai (nr. 1-8) vertinami dešimtbalėje sistemoje. Pirmą išvedamas jų vidurkis, paskui - koeficientas atitinkantis 50 proc. galutinio pažymio. a) Reikalavimai refleksijai (10 balai): • Darbe atsispindi pagrindinės diskusijų su kviestiniais svečiais arba diskusijų įvykusių apsilankymo vietose temos, argumentai, įžvalgos (0-5 balai). • Darbe atsispindi studento gebėjimas argumentuoti savo idėjas atlikta mokslinės literatūros, vaizdo ar kitokių šaltinių analize (0-5 balai). b) Refleksijos vertinimo strategija: • 5 – reikalavimas pilnai įgyvendintas; • 4 – reikalavimas labiau įgyvendintas, nei neįgyvendintas. • 3 – reikalavimas nei įgyvendintas, nei neįgyvendintas; • 2 – reikalavimas labiau neįgyvendintas, negu įgyvendintas. • 1 – reikalavimas neįgyvendintas • 0 – į reikalavimą neatsižvelgta;

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Berns M. R.	2009	Vaiko socializacija. Šeima, mokykla, visuomenė		Poligrafija ir informatika
Vosyliienė E.	2009	Socio edukacinis darbas su vaikais		Baltos lankos
Misiukevičienė O., Putauskienė A.	2009	Socialinio pedagogo darbo vadovas. Praktinės metodinės rekomendacijos.		Baltos lankos
Bulotaitė L.	2009	Priklausomybių anatomija: narkotikai, alkoholis, lošimas, internetas, darbas, pirkimas.		Vilnius
Kvieskienė G.	2005	Pozityvioji socializacija		Vilnius
Storø J.	2013	Practical Social Pedagogy. Theories, values and tools for working with children and young people		Briton, The Policy Press
Scott W. Henggeler and etc.	2009	Multisystemic therapy for antisocial behavior in children and adolescents	2nd edition	The Guilford Press
Cameron, C., Moss, P.	2011	Social Pedagogy and Working with Children and Young People. Where Care and Education Meet		London, Jessica Kingsley
Hayden C.	2007	Children in trouble: the role of families, schools and communities		Basingstoke, Palgrave Macmillan
Papildoma literatūra				
Leliūgienė I. K.	2003	Socialinė pedagogika		Kaunas
Bergmann W., Hüther G.	2011	Priklausomybė nuo kompiuterio: kuo vaikus taip traukia modernios informacijos priemonės. Iš vok. k. vertė G. Gricienė.		Vilnius, Vaga
	2008-2012	Socialinis ugdymas		Liedžiamas Lietuvos edukologijos universiteto
	2008	Lankomumo problemų prevencija mokykloje. Kvalifikacijos kėlimo ir profesinio tobulinimo programos dalykų mokytojams, klasės auklėtojams, mokytojų padėjėjams, neformaliojo ugdymo specialistams, specialiesiems pedagogams, socialiniams pedagogams ir psichologams.		Vilnius, Garnelis
James J. W., Friedman R., Matthews L. L.	2009	Kai sielvartauja vaikai. Suaugusiems, kad jie išminktų padėti vaikams lengviau išgyventi artimųjų mirtį, tėvų skyrybas, augintinio netektį, persikraustymą ir kitas permainas. Iš ang. k. vertė Ž. Trinkūnaitė.		Vilnius, Tyto alba
Buzaitytė-Kašalynienė J.	2003	Socialinių paslaugų teikimo moksleiviams poreikių prielaidos. Daktaro disertacija.		Vilnius
Polukordienė K. O. ir kt.	2010	Krizių valdymas mokykloje: metodinė medžiaga.		UAB BSPB spaustuvė
Povilaitis R., Valiukevičiūtė J.	2006	Patyčių prevencija mokyklose.		Vilnius, Multiplex
Žukauskienė R.	2006	Individualus darbas su nusikalsti linkusiu vaiku: metodinės rekomendacijos.		Vilnius, LR ŠMM Švietimo aprūpinimo centras
Zlatarevičienė V. A. ir kt.	2005	Patyrimo pedagogika ir jos taikymas. Praktinis vadovas jaunimo darbuotojams.		Vilnius, VJRT.